

Česká obecná škola Vranov

1919 - 1938

Inventář

Číslo EL NAD: 486
Evidenční číslo pomůcky: 144

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	3
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	4
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	4
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	5
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	6
Inventární seznam.....	7

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

V roce 1883 byla ve Vranově založena jednotřídní česká škola ÚMŠ. Do té doby chodily děti z Vranova do dvoutřídní německé školy v Sulislavi. Prvním správcem školy byl ustanoven Jan Bárta. Do školy chodily děti z Vranova, Svinné a Butova, jen v r. 1883 jich bylo 44 a jejich počet se zvyšoval.

Dva roky nato, v roce 1885, však byla v obci otevřena škola německá založená německým Schulvereinem, jejímž cílem bylo přetáhnout děti navštěvující školu českou. Přes veškerou opakovanou českou snahu o zveřejnění matiční školy tento záměr nevyšel a česká matiční škola byla v roce 1897 v důsledku neustálého zastrašování Čechů ze strany německých podnikatelů zrušena. České děti z Vranova posléze navštěvovaly národní školu v Sulislavi. Zrušení české školy mělo za následek vymizení českého obyvatelstva z obce.

Ke znovuotevření České obecné školy ve Vranově došlo v roce 1919 výnosem zemské školní rady v Praze, č. I. - 1722 – I – 1919 - 86966. Organizována byla jako škola státní a byla umístěna v budově školy německé, která se stala školou jednotřídní (dříve byla dvojtřídní). Školní rok 1919/1920 byl zahájen 16. září 1919 s počtem 36 žáků. Správcem školy byl Josef Rubáš. Školní pomůcky tehdy nebyly k dispozici žádné a děti neznaly ani český jazyk. Nový správce školy Jaroslav Vopava, který nastoupil od 1. září 1922, se snažil vybavit školu všemi potřebnými pomůckami a potřebami, a také uspořádal tříměsíční kurz českého jazyka. Vyučovalo se čtyři hodiny týdně.

Česká obecná škola ve Vranově ukončila činnost v říjnu 1938 po záboru pohraničí.

Školu řídili níže uvedení ředitelé:

1. 9. 1919 – 30. 8. 1922	Josef Rubáš
1. 9. 1922 – 30. 8. 1926	Jaroslav Vopava
1. 9. 1926 – 31. 3. 1929	Jaroslav Nový
1. 4. 1929 – 30. 6. 1929	Ladislav Šimandl
1.7. 1929 – 30. 8. 1932	Josef Klecan
1. 9. 1932 – 30. 8. 1933	Antonín David
1. 9. 1933 – 30. 8. 1934	Josef Hrubeš
1. 9. 1934 – 30. 8. 1937	Václav Řezáč
1. 9. 1937 – říjen 1938	Zdeněk Seitz

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Písemnosti po zrušení Obecné školy ve Vranově se postupně dostaly (spolu s písemnostmi stříbrských německých obecných a měšťanských škol) do 2. Základní devítileté školy Stříbro, Gottwaldovo náměstí 437. Odtud byly předány Okresnímu archivu Tachov se sídlem ve Stříbře dne 13. července 1977 (číslo přírůstku 223/1977).

III. Archivní charakteristika archivního souboru

K fondu Česká obecná škola Vranov byly při revizi fondů v roce 1999 omylem přiřčleněny ještě archiválie Německé obecné školy ve Vranově a Základní devítileté školy ve Vranově. Následně byly proto oba fondy odděleny a byly vytvořeny dva nové archivní fondy: EL JAF 846 – Německá obecná škola Vranov a EL JAF – 949 Základní devítiletá škola Vranov.

Ve fondu Česká obecná škola Vranov jsou uloženy školní kroniky (1919 – 1930, 1929 – 1938) a třídní výkazy (1919 – 1929). Proč se zápisy ve školních kronikách překrývají, není jasné.

Třídní výkazy byly chronologicky srovnány a zapsány do inventárního seznamu.

V průběhu inventarizace nebyly navrženy žádné písemnosti k vnitřní skartaci.

Fyzický stav fondu je dobrý.

Archiválie jsou kategorie I. a II.

Jazykem archivního souboru je čeština.

Třídní výkazy jsou uloženy v jednom kartonu.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Dochované písemnosti menšinové České obecné školy ve Vranově jedinečným způsobem dokládají fungování menšinového školství v období první republiky. Zejména obě kroniky pokrývající celé sledované období a jsou cenným pramenem pro historii menšinového školství na někdejší okrese Stříbro.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a vyhotovení pomůcky

Archivní soubor uspořádala a pomůcku sestavila Dana Bízová v dubnu 2006 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově 20. 12. 2006

Dana Bízová

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

Jubilejní sborník Jednatelského odboru Národní jednoty Pošumavské v Plzni 1884 – 1934, Plzeň 1934

Karel Řeháček, Češi a Němci na jihozápadě Čech, 1880 – 1938, Plzeň 2002

Karel Vondráček, 50 let Národní jednoty Pošumavské 1884 – 1934, Praha 1934

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

ÚMŠ – Ústřední matice školská

MŠNO – Ministerstvo školství a národní osvěty

Inventární seznam

Úřední knihy

1	Kronika	1919 – 1930	K 1
2	Kronika	1929 – 1938	K 2
3	Třídní výkaz	1919 – 1920	K 3
4	Třídní výkaz	1920 – 1921	K 4
5	Třídní výkaz	1921 – 1922	K 5
6	Třídní výkaz	1922 – 1923	K 6
7	Třídní výkaz	1924 – 1925	K 7
8	Třídní výkaz	1925 – 1926	K 8
9	Třídní výkaz	1926 – 1927	K 9
10	Třídní výkaz	1927 – 1928	K 10
11	Třídní výkaz	1928 – 1929	K 11

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Česká obecná škola Vranov
Značka archivního souboru:	ČOŠ Vranov
Časový rozsah:	1919 - 1938
Počet evidenčních jednotek:	11 (11 úředních knih)
Počet inventárních jednotek:	11
Rozsah bm:	0,15
Stav ke dni:	20.12. 2006
Archivní soubor zpracoval(a):	Dana Bízová
Pomůcku sestavil(a):	Dana Bízová
Počet stran:	9
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválila:	PhDr. Markéta Novotná